

2025-05-27

MINNESANTECKNINGAR BRANSCHRÅD

Plats: Digital Teams

Tid: 13:30-15:00

Deltagande:

- Stefan Petersson, Västra Götalandsregionen (ordförande)
- Christian Törnqvist, utredare SKR
- Eva Domanders, VD, Klara
- Patrik Bergström, Avtalscontroller, Upphandling, Region Stockholm, övergripande avtalsförvaltning
- Stefan Holm, Seniorkonsult, Kompetensföretagen
- Christoffer Nilsson, Näringspolitisk expert, Kompetensföretagen
- Ida Larsson, VD, Idaliv
- Ted Bergman, VD Bonliva
- Malin Ernestrand, VD, NGS Group
- Eva-Britt Morin, Upphandlare Region Västerbotten, övergripande avtalsförvaltning
- Emilia Stern, inköpsstrateg, Region Skåne, övergripande avtalsförvaltning
- Helena Dalman, sekreterare, Västra Götalandsregionen

Frånvarande:

- Linda Därnemyr, Strategisk upphandlare, Västra Götalandsregionen, övergripande avtalsförvaltning

Dagordning

1. Stickprovskontroll
 - Tjänstepension
 - Ivo/Hosp
 - Referenser
2. Statistik/kvartalsrapportering/avvikelser
3. Utfall omsättningskrav/karantän
4. Informationsmöte/branschråd
5. Case kopplat till avtalet
6. Kontinuitetsregeln (18-månader) tillämpning/tolkning
7. Lägesbild sommar
8. Artikelsystem
9. Skuggbokningar och viktning
10. Administrativ börda

Inledning

Mötet inleddes med en återkoppling till tidigare diskussioner från februari, där flera ämnen togs upp, såsom konsultvolym, artikelnummer, statistik kring tjänstepension, samt planering av informationsmöten och leverantörsdialoger.

1. Stickprovskontroll

- Tjänstepension (bild 3–7)

Avtalsförvaltningen informerade om arbetet med stickprovskontroller för att säkerställa att leverantörer uppfyller kraven på tjänstepensionsavsättningar. Det är avtalsförvaltningen centralt som ansvarar för att genomföra hela kontrollprocessen, från planering till uppföljning. Denna första kontroll utgör inledningen på ett bredare arbete med leverantörskontroller, och kommer att utvärderas efter genomförandet och vid behov justeras. Resultat förväntas efter sommaren, och erfarenheterna kommer att ligga till grund för att effektivisera framtida uppföljningar.

I denna första omgång har fokus legat på leverantörer utan centralt kollektivavtal. Medlemsföretag i Kompetensföretagen eller företag anslutna till kollektivavtal har därför exkluderats från stickprovskontrollerna i detta skede. Granskningen omfattade totalt 50 namngivna konsulter – 25 läkare och 25 sjuksköterskor – från tio olika leverantörer, med tjänstgöringsgrad på minst 80 % under november 2024.

För varje konsult har följande dokumentation begärts in:

- Anställningsavtal
- Uppgift om utbetald bruttolön
- Verifierad dokumentation av tjänstepensionsavsättning

Även underkonsulter omfattas av kontrollen. Det har noterats att processen är tidskrävande, men nödvändig för att säkerställa korrekthet och transparens.

- Förfalskade dokument och referenskontroller (bild 8)

Avtalsförvaltningen informerade om att det har förekommit fall av förfalskade referenser och intyg (IVO och HOSP). Därför genomförs nu ytterligare kontroller i flera regioner, detta görs för att säkerställa att inga förfalskade dokument används vid anställningar. Ett exempel togs upp där en konsult initialt godkändes, men senare visade sig ha flera anmärkningar. Detta har lett till polisanmälan och personalförändringar hos berörd leverantör.

2. Statistik över avvikelser (bild 9–11)

Avtalsförvaltningen informerade att sedan avtalets start har 1 484 avvikelser rapporterats. De vanligaste avvikelserna är:

- Utebliven leverans
- Faktureringsfel
- Saknad eller felaktig e-legitimation

Två fall av förfalskade dokument har rapporterats. Det finns ett stort mörkertal, särskilt kring faktureringsfel.

Leverantörerna förklarar de höga siffrorna för utebliven leverans med att det uppstår svårigheter vid exempelvis sjukdom, då de inte har möjlighet att ersätta med en konsult från ett annat företag. Detta trots att det finns tillgängliga resurser som skulle kunna täcka behovet, men där nuvarande avtal inte medger sådana lösningar.

- Statistik – kvartalsrapportering (bild 19)

Avtalsförvaltningen informerade om att enligt avtalet ska leverantörerna kvartalsvis sammanställa statistik över levererade tjänster och översända denna till avtalsförvaltare. Inför rapporteringen för kvartal 3, hösten 2025, har

Övergripande avtalsförvaltning (ÖAF) ställt frågan till leverantörerna om det är möjligt att inkludera ett antal nya uppgifter i den kommande rapporteringen. Dessa förändringar är ännu inte beslutade. Syftet med att lyfta frågan i detta skede är att inhämta synpunkter från leverantörerna kring vad de föreslagna ändringarna skulle innebära i praktiken.

Leverantörerna har uttryckt att de behöver återkomma i frågan, då det i många fall inte är de själva som tar fram aktuella data, utan att det hanteras av andra funktioner inom respektive organisation.

De nya uppgifter som föreslås inkluderas i statistikmallen är följande:

- Region (ny)
- Artikelnummer och artikelbenämning för yrkeskategori (ny)
- Yrkeskategori (t ex. specialistgren – kan ersättas med artikelbenämning)
- Antal fakturerade timmar
- Fakturerat belopp
- Antal fakturerade timmar per vårdområde: psykiatri, somatik och primärvård

Syftet med uppdateringen är att förbättra möjligheten till uppföljning och analys av leveranser inom ramen för avtalet.

Ordföranden betonade vikten av tydlighet när det gäller kommande ändringar för de olika underlagen. För att skapa stabilitet och ge både leverantörer och regioner möjlighet att anpassa sina processer, är det avgörande att förändringar kommuniceras i god tid och inte införs löpande utan framförhållning.

Det lyftes att ändringar bör samlas och genomföras vid tydligt angivna tidpunkter. Om en justering exempelvis planeras till hösten, bör det vara klart att den träder i kraft vid ett specifikt datum – och att inga ytterligare förändringar sker under samma period. Nästa samlade ändringspaket kan då planeras till ett senare tillfälle, exempelvis under våren, vilket ger alla parter tillräcklig tid för förberedelser.

Det framhölls även att förändringar ofta kräver anpassningar i affärssystem, vilket ytterligare understryker behovet av samordning och tydlig kommunikation.

För att effektivisera statistikrapporteringen ställdes frågan av komptensföretagen om vilka delar som är möjliga att centralt ta fram via ÖAF controllers, som ett komplement till den statistik som efterfrågas. Om mycket av informationen redan kan identifieras genom befintliga system – exempelvis vad som har levererats till respektive region – skulle det kunna bidra till att minska det manuella arbetet och förenkla rapporteringsprocessen.

För att underlätta hanteringen av statistik är det önskvärt att få in så komplett och korrekt data som möjligt från början. När inkommande statistik granskas och siffrorna ser avvikande ut – exempelvis när totaler inte stämmer eller fördelningen mellan regioner verkar orimlig – uppstår ett omfattande merarbete. I sådana fall behöver den ÖAF kontakta samtliga 21 regioner för att efterfråga kompletterande uppgifter, exempelvis hur mycket en viss leverantör faktiskt har

levererat till respektive region. Det innebär att regionerna i sin tur måste göra särskilda körningar för att ta fram dessa siffror.

Detta är särskilt påfrestande när det gäller mindre leverantörer, där avvikelser i rapporteringen har varit ett återkommande problem. Det skapar en onödig administrativ börda för den övergripande avtalsförvaltningen. Om vissa uppgifter kan inkluderas direkt i den statistik som leverantörerna rapporterar in, skulle det förenkla dialogen med regionerna avsevärt och effektivisera hela processen.

3. Utfall omsättningskrav/karantän (bild 12–15)

Avtalsförvaltningen informerar att leverantörer som inte uppfyller fastställda omsättningskraven – 10 miljoner kronor för läkare och 4 miljoner kronor för sjuksköterskor – eller som inte har inkommit med revisorsintyg, placeras i karantän. Under karantänperioden får dessa bolag inte agera som underleverantörer. Nästa uppföljning sker i sommar och omfattar de leverantörer som har varit anslutna till avtalet i minst 12 månader. Dessa leverantörer ska redovisa sin omsättning och inkomma med dokumentation som styrker att kraven för fortsatt leverans uppfylls. Sista datum för att inkomma med sådan dokumentation är fredagen den 29 augusti 2025. Från och med onsdagen 3 september 2025 kommer nya karantänsbeslut att träda i kraft för de leverantörer som inte uppfyller kraven. Totalt har elva bolag hittills satts i karantän. Det är därför viktigt att samtliga leverantörer säkerställer att deras underleverantörer inte omfattas av karantän, då detta kan påverka efterlevnaden av avtalet. Kompetensföretagen har i detta sammanhang efterfrågat ökad transparens kring vilka leverantörer som placerats i karantän, eftersom det annars blir svårt för övriga leverantörer att identifiera och avfärda dessa som underleverantörer.

Diskussion pågår om hur informationen om karantänsbeslut ska kommuniceras, exempelvis via direktutskick till avtalspartners. ÖAF kommer att informera kollegor inom avropsfunktionerna om att inga nya avrop ska skickas ut den 3 och 4 september 2025, eftersom vissa system kräver tid för omställning. Dessa två dagar kommer därför att vara låsta för nya avrop.

4. Informationsmöte/branschråd (bild 16)

Det har beslutats att samtliga regioner ska anordna digitala dialogmöten med leverantörer med start hösten 2025. Syftet med dessa möten är att främja transparens, skapa utrymme för frågor och diskussioner samt stärka samarbetet mellan parterna.

Inledningsvis diskuterades möjligheten att arrangera ett gemensamt stormöte på nationell nivå. Efter dialog med den arbetsgrupp som tillsatts i frågan har man dock enats om att ett mer lokalt upplägg är att föredra. Denna modell bedöms bättre tillgodose både leverantörernas och regionernas behov, genom att skapa närmare och mer relevanta samtal.

Mötena kommer genomföras digitalt och ges möjlighet att spelas in för att säkerställa kommande dokumentation. Vid behov kan mötena även arrangeras i

samverkan mellan flera regioner, vilket möjliggör ett bredare deltagande och en anpassning till lokala förutsättningar.

En ytterligare fördel med det lokala upplägget är att det ger leverantörerna möjlighet att själva styra sitt deltagande utifrån sina verksamhetsområden. Exempelvis kan en leverantör som är aktiv i två regioner välja att delta i just dessa möten, särskilt om det rör sig om områden med hög bemanning. Det skapar också flexibilitet för leverantörer att skicka olika representanter till olika möten, beroende på om deras organisation är uppbyggd geografiskt eller funktionsspecifikt. På så sätt kan rätt kompetens möta rätt region, vilket i sin tur möjliggör en mer konstruktiv och målinriktad dialog.

Det är av stor vikt att samtliga regioner deltar i detta initiativ för att säkerställa en enhetlig och inkluderande dialog med leverantörerna.

5. Case kopplat till avtalet (bild 16)

Under mötet fördes dialog hur konkreta case och praktiska frågor ska hanteras framöver. Vid ett tidigare branschrådsmöte hade case skickats in, men någon vidare utveckling har inte skett. Det finns en gemensam uppfattning om att det är svårt att hinna med fördjupade diskussioner inom ramen för branschrådets ordinarie möten, särskilt eftersom dessa träffar sker relativt sällan.

Kompetensföretagen lyfte att det vore mer ändamålsenligt att hantera case i en separat arbetsgrupp vid sidan av branschrådet. En sådan grupp skulle kunna fokusera på praktiska utmaningar, såsom administrativa hinder, avslag vid avrop eller tolkningar av avtalsvillkor som exempelvis dygnsvila. Det skulle också skapa utrymme för att lyfta fram konkreta exempel och föreslå förbättringar.

Från leverantörshåll framkom ett tydligt behov av att klargöra vad som faktiskt utgör minimikrav i avtalet. Det konstaterades att det fortfarande finns olika tolkningar, både mellan regioner och över tid. Vissa leverantörer upplever att engagemanget i frågan har minskat, delvis på grund av bristande tydlighet och utebliven framdrift. En konkret lista över minimikraven efterfrågades, liksom en gemensam tolkning för att skapa samsyn.

Syftet med en separat arbetsgrupp är att skapa klarhet och en gemensam förståelse för hur avtalet ska tillämpas i praktiken – inte att peka ut fel. En sådan grupp skulle även kunna fungera som ett stöd för både köpare och leverantörer, och bidra till att minska den administrativa bördan. Det föreslogs att gruppen återkopplar till branschrådet med sammanfattningar och slutsatser, exempelvis på kvartalsbasis.

SKR betonade att många av de avtalsrelaterade frågorna med fördel kan hanteras i samband med de kommande regionala dialogmötena mellan verksamheter och leverantörer. Genom att föra dialogen nära verksamheten skapas bättre förutsättningar för att adressera lokala behov och utmaningar. Samtidigt lyftes vikten av att varje region tydliggör hur man valt att tillämpa de delar av avtalet där det finns tolkningsutrymme. Genom att dokumentera och motivera sina lokala anpassningar kan regionerna bidra till ökad förståelse och transparens, vilket stärker förtroendet för avtalsprocessen.

Leverantörerna välkomnar de regionala dialogmötena och ser dem som ett viktigt forum för att föra samtal nära verksamheten. Samtidigt understryker man vikten av att det övergripande målet om ett enhetligt och tydligt avtal inte tappas bort. Även om viss flexibilitet är nödvändig, är det avgörande att tolkningar inte skiljer sig åt i onödan. Det handlar om att skapa förutsägbarhet och rättvisa för alla parter.

För att stödja detta föreslås att ett centralt forum inrättas där återkommande case och frågeställningar från olika regioner kan samlas in och analyseras. Syftet är att identifiera goda exempel, tydliggöra gemensamma tolkningar och sprida best practice – både mellan regioner och bland leverantörer. På så sätt kan arbetssättet inom ramen för avtalet utvecklas på ett mer enhetligt och kvalitativt sätt, samtidigt som de lokala dialogerna fortsatt spelar en viktig roll.

6. Kontinuitetsregeln (18-månader) tillämpning/tolkning (bild 17–18)

Ordförande informerade om regeln kring kontinuitet innebär att en konsult kan tillgodoräkna sig kontinuitet på samma enhet i maximalt 18 månader. Därefter nollställs poängen. Syftet med regeln är att främja konkurrens och motverka långvariga uppdrag för enskilda konsulter.

Det har dock uppstått olika tolkningar av hur regeln ska tillämpas, både bland regioner och leverantörer. För att skapa tydlighet kommer juridisk vägledning att inhämtas. Denna kommer att skickas ut för synpunkter innan den publiceras i kommande lägesrapport.

Från leverantörshåll uttrycks oro över att regeln, i sin nuvarande form, riskerar att motverka kvalitet och kontinuitet i vården. När tilldelning av uppdrag strikt baseras på tillgänglighet under en fast period – exempelvis tolv veckor – kan det leda till att kompetenta resurser väljs bort på grund av kortare frånvaro, såsom semester. I stället kan uppdrag gå till mindre lämpade kandidater, eller så tvingas leverantörer skuggboka personal. Detta skapar osäkerhet, ökar den administrativa bördan och kan påverka vårdens effektivitet negativt.

7. Lägesbild sommaren (bild 20)

Inför sommaren efterfrågades en lägesbild från leverantörerna kring tillgången på resurser och personal. Det finns fortfarande många öppna avrop som behöver tillsättas, och det är därför angeläget att förstå hur situationen ser ut – både vad gäller tillgång till personal och eventuella utmaningar i att nå överenskommelser.

Det efterfrågades även dialog kring vad som kan vara orsaken till den relativt låga tillsättningsgraden som noterats i flera regioner. Vid ett tidigare regionalt månadsmöte framkom att bemanningsläget inför sommaren generellt upplevs som svagt.

En fråga som lyftes var hur avropsperiodens längd påverkar möjligheten att bemanna. Är det exempelvis svårare att tillsätta längre sammanhängande perioder, som en månad eller mer, jämfört med kortare uppdrag på en eller två veckor? Skulle det underlätta för leverantörerna om avropen styckas upp i mindre delar, så att man kan pussla ihop bemanningen mer flexibelt?

Leverantörerna menar att det finns flera faktorer som påverkar möjligheten att bemanna sommarens uppdrag. Utmaningarna handlar inte bara om längden på avropen, utan om hur avropsmodellen är utformad – exempelvis begränsningar i antal konsulter per bolag och snäva presentationskrav. En mer flexibel modell hade i många fall underlättat bemanningen. Trots stort intresse från vårdpersonal att arbeta, upplevs vissa avrop som mindre attraktiva jämfört med andra alternativ, vilket påverkar tillsättningsgraden. Samtidigt skapar höga boendekostnader och strikt regelverk kring viten ytterligare hinder.

Leverantörerna vill bidra till att fler uppdrag tillsätts, men det kräver att avropsvillkor och tilldelningsmodeller ses över – så att verksamheterna får den hjälp de behöver, även under sommaren.

Ett konkret förslag som lyftes av leverantörerna var att tillfälligt ta bort vite vid utebliven leverans på grund av sjukfrånvaro under sommarperioden. En sådan justering skulle kunna skapa bättre förutsättningar för att leverantörer och konsulter vågar ta en större risk och därmed bidra till ökad bemanning under en särskilt utmanande period.

Följande punkter hanns inte med under mötet:

- Artikelsystem
- Skuggbokningar och viktning
- Administrativ börda

Dessa förs eventuellt vidare till kommande möte för fortsatt dialog.

Bilagor

- Presentation som följdes under mötet:
[Presentation Branschråd maj 2025](#)

Stefan Petersson
Ordförande

Helena Dalman
Sekreterare

